

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

BÆRBAR MASKIN HJEMME Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 7107	Intern Journal nr 	Internt arkiv nr 	Rapport lokalisering 	Gradering
Kommer fra ..arkiv 	Ekstern rapport nr BA 624	Oversendt fra Vestlandske	Fortrolig pga 	Fortrolig fra dato:

Tittel

Sande zinkgrube nær Skoger st. ved gaarden Rien. Resultater av undertegnede befaring av Sande zinkgrube den 7de og 8de august 1909.

Forfatter

Brøgger, W.C., Scheteling J.

Dato

År

09.08 1909

Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker)

Kommune

Sande

Fylke

Buskerud

Bergdistrikt

1: 50 000 kartblad

18143

1: 250 000 kartblad

Oslo

Fagområde

Geologi

Forekomstbeskrivelse

Dokument type

Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt)

Sande zinkgrube

Råstoffgruppe

Malm/metall

Råstofftype

Zn, Pb, Fahlerts

Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse

Beskriver lokaliseringen og gruvens geologiske setting i et område med kontakt metamorfiserte bergarter, hornfels og kalk, granitt mot øst.

Mineralisering av sl, delvis rikelig, avsatt parallelt skiktflatene, men også som spaltefyllinger. Mineralseringen veksler fra fattig til rik. de bestepartier på over 1 meter med sl-striper. Sinkgehalten er stedvis 25-50%. Sl er lys gul og jern-fattig. Ellers spor av blyglans og fahlerts. Nærmere granitten finnes py og hematitt.

Det bemerkes at forekomsten er utilstrekkelig oppfart (med 2 røsker og en 16 m lang stoll) at malmen er ren og vil være lett oppredbar, at den ligger gunstig ved jernbane og nært havn.

Profiler som det er referert til, er ikke vedlagt.

Sande zinkgrube nær Skoger st. ved gaarden Rien.

Resultater av undertegnedes befaring av Sande zinkgrube den

7de og 8de august 1909.

GRUBEN er beliggende 3 - 4 kilometer fra Skoger st. i ret linje 2 km. - $\frac{1}{2}$ km. østenfor gaarden Rien og 1 km. i syd for gaarden Röd i en liten haug i vestsakraaningen av dalsiden like ved den lille bæk, der rinder sydovert langs dalens østside.

Fra bækken er der først overdækket med leravsætninger til en höide av ca. 20 meter over bækkeleiet.

Bergarten i selve haugen er kontaktmetamorfoserede siluriske lag-rækker - antagelig oversilur, der mot øst grænser til granit.

I en længde av vel $\frac{1}{4}$ km. og en bredde av 60 - 70 m ser man hornfels og kalk stikke frem i dagen hist og her over hele haugen. Silurfeltets utstrækning mot n., v. og s. kan ikke bestemmes, da her er overdækket med lösmateriale.

Mot øst danner graniten begrænsningen.

Haugens top antagelig ca. 50 m. over bækkeleiet.

I de kontaktmetamorfoserede bergarter, dels kalkstein, som er omvandlet til marmor - findes en mangesteds rikelig impregnation av zinkblende, væsentlig avsat parallel skiktflaterne, men delvis ogsaa som spaltefylding. Impregnationen er höist ulike fordelt, idet enkelte zoner, væsentlig av ren skiferhornfels er meget fattige, medens indenfor andre deler av lagrækken kan optræ striper av forholdsvis ren zinkblende i mægtigheter fra 1 cm, og opover, til mer end 1 meter; saaledes sees i et av nedenfor anførte profiler 2 zoner med höi zinkblendegehalt (25 - 50 %) paa $1\frac{1}{2}$ m. og $2\frac{1}{2}$ meter. Hvorvidt disse zoner efter ströket kan følges med nogenlunde konstant mægtighet er ikke paavist.

Zinkblenden er for største delen en meget lys, sikkert yderst jernfattig zinkblende med lys gul, grønlig gul til lys graalig farve, undertiden næsten farvelös, kun i mindre utstrækning væsentlig langs østsiden av feltet optræ noget mørkere, litt

jernrikere zinkblende. Av andre ertser findes i størstedelen av feltet kun ganske ringe spor, nemlig spor av blyglans og fahlerts; kun nærmere granitgrænsen optrær, stötende ind til zinkblendezonen en større gehalt av svovlkis og jernglans.

Den store renhet av zinkblendeimpregnation uten tilblanding av andre ertser i det ertsimpregnerte strök vil gjøre opberedningen av ertsen ved vaskning særdeles fordelagtig, navnlig da zinkblenden selv overalt er tydelig krystallinsk og ikke særdeles finkornig. Ogsaa den ledsagende bergarts sammensætning av krystallinske mineraler (overveiende granat sammen med grønne pyroxener og hornblender og andre jernfattige kalklerjordsilikater) vil være fordelagtig for opberedningen, idet forskjellen i specifik vekt hos zinkblenden og de ledsagende mineraler er tilstrækkelig stor.

Feltet er endnu ganske utilstrækkelig opfaret, idet der bare er foretat een rösking i 2 snit ved nordenden og syd for mitten av haugen, samt derhos ved haugens sydende inddrevet en stoll i blot ca. 16 + 6 m længde; derhos var der skjærpet paa nogen faa punkter utenfor, hvor zink var paavist.

Som følge av den utilstrækkelige opfaring av feltet er det for tiden ikke mulig at avgjøre, hvorvidt de rikeste zinkblendesoner optrær nogenlunde kontinuerlig over større strök og saaledes heller ikke mulig at foreta nogen paalitelig masseberegning over malmföringen.

Vi maa imidlertid som vor opfatning uttale, at det indtryk man av de foreliggende ufuldstændige iagttagelser faar av malmföringen drar sterkt i retning av, at man her staar likeoverfor en for norske forholde usedvanlig rik impregnation av forholdsvis ren zinkblende uten skadelig tilblanding av andre ertser.

Med hensyn til ertsens utstrækning mot dypet kan merkes, at zinkblende impregnationen er paavist saavel paa toppen av haugen som i stollen ved foten av samme, og da lagstillingen er næsten lodret, er der ingen grund til at betvile, at den ikke ogsaa fortsetter langt under stollens niveau.

Vi vil tilslut ikke undlate at peke paa, at forekomstens beliggenhet

i et tæt befolket strøk ganske nær jernbanestation og i ubetydelig afstand fra havn er usedvanlig fordelagtig, likeledes at der for en længere tids drift vil være adgang til fordring gennem stoll i anseelig dybde (ca. 50 m) under haugens top.

Vedlagt følger detaljerte profiler over de 2 røskingsgrøfter samt meddelelse om de iagttagelser vi havde anledning til at anstille i stollen i dens nuværende tilstand.

Kristiania, den 9de august 1909.

W.C. Brögger (undertegnet) J. Schetelig (u)
Riktig avskrift overensstemmende med originalen.

E.N. Rønneberg
Autorisert, edsvoren translatör.